

ERELIDMAATSCHAP VOOR N.E. NANNENGA-BREMEKAMP

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de Nederlandse Mycologische Vereniging te Arnhem op 11 april 1992 is met algemene stemmen besloten Elly Nannenga-Bremekamp te benoemen tot erelid van onze vereniging. Zij verkreeg deze bijzondere onderscheiding op grond van haar grote verdienste voor de NMV in het bijzonder in verband met haar intensieve studie der Slijmzwammen (Myxomyceten).

Nadat de leden haar unaniem met het erelidmaatschap hadden bedacht, sprak de voorzitter Elly toe, waarbij zij op haar heel eigen wijze direct reageerde, zodat er een soort vraag- en antwoordspel ontstond waarbij een beeld werd geschetst van de plaats die Elly Nannenga in de vereniging inneemt en de waardering die er voor haar grote inzet naar de leden toe bestaat. In haar dankwoord liet Elly haar grote erkentelijkheid voor de verkregen lof blijken.

Een korte levensbeschrijving van ons kersverse erelid:

Elly Bremekamp werd in 1916 geboren in Soerabaya als dochter van een biologenechtpaar. Na de vroege dood van haar moeder ging zij met haar vader terug naar Nederland, waar zij de lagere school bezocht in Delft en Amsterdam. Toen haar vader in 1924 werd benoemd tot hoogleraar in de botanie aan de universiteit van Transvaal vertrokken zij naar Pretoria. In deze periode nam haar vader haar vaak mee de wildernis in, waarbij hij zijn enthousiasme voor de natuur aan haar overdroeg. Via Engeland, waar zij de middelbare school doorliep kwam ze weer terug in Nederland.

Elly studeerde biologie in Utrecht, waar zij afstudeerde met het MO-diploma. Tijdens haar studie en daarna verrichtte zij taxonomisch onderzoek aan diverse groepen van hogere planten. In die periode leerde zij ook haar latere echtgenoot, de bioloog E. T. Nannenga, kennen. Na hun huwelijk vestigden zij zich in Heelsum. Mede onder invloed van haar echtgenoot, die een bijzonder getalenteerd (veld)bioloog was, stortte Elly zich op de studie van allerlei groepen organismen: schelpen, mossen, vlinders en paddestoelen, maar ook mineralen en gesteenten hadden haar belangstelling. Daarnaast ontwikkelde zij haar talenten als schilderes. Door het oorlogsgeweld werden zij in 1944 gedwongen hun huis te verlaten. Bij hun terugkeer na de oorlog was het huis grotendeels verwoest, en het meeste huisraad, inclusief de boeken, was verdwenen of vernield.

Tussen de boeken die nog waren te redden bevond zich een exemplaar van Lister's Monografie van de Mycetozoa: volgens Elly was dit de aanleiding om zich aan de studie der Slijmzwammen te gaan wijden. Ondanks haar drukke gezin, het echtpaar kreeg vier dochters, wist Elly zich te ontwikkelen tot een specialist op wereldniveau. Ze studeerde in Londen bij Lister, en bestudeerde de collecties in het herbarium te Kew en in dat van de Linnaean Society. Vanaf het begin der zestiger jaren publiceerde zij met grote regelmaat over Myxomyceten, vooral in de Procee-

dings van de Koninklijke Academie van Wetenschappen, waar haar vader, prof. C. E. B. Bremekamp, lid van was. Door deze publicaties kreeg zij internationale bekendheid, hetgeen ook bleek uit de stroom vakgenoten die de weg naar Heelsum wisten te vinden om met Elly van gedachten te wisselen.

Karakteristiek voor Elly Nannenga is het feit dat zij altijd klaar staat voor personen die met vragen over slijmzwammen bij haar komen. Vele leden van onze vereniging wisten haar te vinden en veel van haar te leren. Ook tijdens verenigings-excursies was zij een regelmatige gast, die opviel door het feit dat ze zoveel interessants op een paar vierkante meter wist te vinden.

In 1974 verscheen haar grote monografie van de Nederlandse Myxomyceten, die bij de KNNV werd uitgegeven, met supplementen in 1979 en 1983. In dit boek wordt op heldere wijze een handleiding gegeven tot de studie der Slijmzwammen, gevolgd door sleutels en beschrijving van de soorten. Uniek zijn ook de illustraties, die door Elly naar de natuur zijn gemaakt en grote diagnostische waarde hebben. Het was duidelijk een standaardwerk op dit gebied en velen betreurden al bij het verschijnen dat dit boek omdat het in het Nederlands was geschreven, geen grote verspreiding buiten ons taalgebied zou krijgen. Immers, veel van de beschreven soorten zijn kosmopolieten, en de kwaliteit van het werk rechtvaardigde een grotere bekendheid. Aan dit euvel is recent een eind gekomen door het verschijnen van een Engelstalige versie.

Het werk aan Myxomyceten, dat moest leiden tot een wereldmonografie, werd enkele jaren geleden afgebroken omdat Elly ernstig ziek werd. Lang leek het erop dat zij het werk niet meer zou kunnen voltooien, en ze nam dan ook maatregelen om deze taak aan anderen over te dragen. Gelukkig echter is er een zodanige verbetering opgetreden dat Elly weer enkele uren per dag kan werken. Ze hoopt dan ook haar levenswerk nog te kunnen afmaken.

Wij, leden van de Nederlandse Mycologische Vereniging, zijn trots op ons erelid Elly Nannenga-Bremekamp, en blij met alles wat zij voor ons betekent. We hopen dan ook dat ze nog lang met haar werk kan doorgaan, en wensen haar alle goeds voor de toekomst.
